

รายงานการประชุมคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม
ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๗
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗
ณ ห้องประชุมชั้น ๑๒ อาคารอำนวยการ
สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ผู้มาประชุม

คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม

๑. พันเอก เศรษฐพงศ์	มะลิสุวรรณ	ประธานกรรมการกิจการโทรคมนาคม
๒. นายสุทธิพล	ทวีชัยการ	กรรมการ
๓. นายประวิทย์	ลีสถาพรวงศา	กรรมการ
๔. นายประเสริฐ	ศีลพิพัฒน์	กรรมการ
๕. พลเอก สุกิจ	ขมะสุนทร	กรรมการ
๖. นายก่อกิจ	दानชัยวิจิตร	เลขานุการ
๗. นายสุทธิศักดิ์	ตันตะโยธิน	รองเลขาธิการ กสทช. สายงานกิจการโทรคมนาคม ผู้ช่วยเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและจัดการทรัพยากร โทรคมนาคม
๘. นายอดุลย์	วิเศษบุปผา	ผู้ช่วยเลขานุการ พนักงานปฏิบัติการระดับสูง สำนักมาตรฐานและ เทคโนโลยีโทรคมนาคม

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายพิชัย	สุวรรณกิจบริหาร	ผู้ช่วยเลขานุการ ผู้อำนวยการสำนักขับเคลื่อนภารกิจพิเศษ
-------------	-----------------	---

เจ้าหน้าที่สำนักงาน กสทช.

๑. นายเนวิน	พนมขวัญ	พนักงานปฏิบัติการระดับกลาง สำนักกรรมการกิจการโทรคมนาคม และการประชุม
๒. นางสาวพิชิตดา	โสสมกุล	พนักงานปฏิบัติการระดับกลาง สำนักกรรมการกิจการโทรคมนาคม และการประชุม
๓. นางกฤติยา	ฉัตรภูติ	พนักงานปฏิบัติการระดับต้น สำนักกรรมการกิจการโทรคมนาคม และการประชุม
๔. นางสาวสายไหม	สุวรรณสิงห์	ลูกจ้าง สำนักกรรมการกิจการโทรคมนาคม และการประชุม

ผู้ชี้แจง

๑.	นางสาวธิดานันต์	สีระรา	ผู้ช่วยเลขานุการ กสทช.สุทธิพลฯ
๒.	นางสาวจิตสกา	ศรีประเสริฐสุข	ผู้อำนวยการสำนักบริหารและจัดการเลขหมาย
โทรคมนาคม
๓.	นางสาวพุลศิริ	นิลกิจศรานนท์	ผู้อำนวยการสำนักการอนุญาตประกอบกิจการ
โทรคมนาคม ๒
๔.	นายประถมพงศ์	ศรีนวล	พนักงานปฏิบัติการระดับสูง
สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๘.๐๐ น.

ประธาน กล่าวเปิดการประชุมและดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๔.๑ สรุปผลรับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อประกาศ กสทช.เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่าน ๑๗๑๐ - ๑๗๒๒.๕ MHz / ๑๘๐๕ - ๑๘๑๗.๕ MHz และ ๑๗๔๘ - ๑๗๖๐.๕ MHz / ๑๘๔๓ - ๑๘๕๕.๕ MHz พ.ศ. ... และร่างประกาศ กสทช.เรื่อง แผนความถี่วิทยุกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล(International Mobile Telecommunications - IMT) ย่านความถี่ ๑๗๑๐ - ๑๗๘๕ / ๑๘๐๕ - ๑๘๘๐ เมกะเฮิร์ตซ์ (ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเตรียมการเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ๑๘๐๐ MHz, ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานศึกษาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ๑๘๐๐ MHz)

ผู้อำนวยการสำนักการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ๒, เลขาคณะอนุกรรมการฯ (นางสาวพุลศิริฯ) นำเสนอสรุปผลรับฟังความคิดเห็นสาธารณะต่อประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่าน ๑๗๑๐ - ๑๗๒๒.๕ MHz/๑๘๐๕ - ๑๘๑๗.๕ MHz และ ๑๗๔๘ - ๑๗๖๐.๕ MHz/๑๘๔๓ - ๑๘๕๕.๕ MHz พ.ศ. และร่างประกาศ กสทช. เรื่อง แผนความถี่วิทยุกิจการ โทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunications - IMT) ย่านความถี่ ๑๗๑๐-๑๗๘๕/๑๘๐๕-๑๘๘๐ เมกะเฮิรตซ์ (MHz)

กสทช. พลเอก สุกิจฯ แสดงความเห็นให้นำเสนอในส่วนที่แก้ไขร่างประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตฯ และร่างประกาศ กสทช. เรื่อง แผนความถี่วิทยุ กิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลฯ ไม่รวมในส่วนที่คงเดิมตามร่างประกาศนั้น

ผู้อำนวยการสำนักการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ๒, เลขาคณะอนุกรรมการฯ (นางสาวพุลศิริฯ) ชี้แจงประเด็น ดังนี้ ๑. ในส่วนที่แก้ไขร่างประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตฯ ประเด็นวิธีการอนุญาต ข้อ ๑๐ (๓) แก้ไขเป็น ในกรณี ผู้เข้าร่วมมีจำนวนน้อยกว่าหรือเท่ากับจำนวนชุดคลื่นความถี่ จะขยายการประมูลออกไป อีก ๓๐ วัน หากครบกำหนดแล้วไม่มีผู้เข้าร่วมเพิ่ม ก็ดำเนินการประมูลต่อไปตาม หลักเกณฑ์เดิม ประเด็นกฎการประมูล ให้เพิ่มข้อกำหนดกรณีการถอนตัวของผู้เข้าร่วม การประมูล ดังนี้ มาตรการ รจำกัดพฤติกรรมสมยอมในการเสนอราคาประมูล ให้ปรับ ข้อความให้ชัดเจน เอกสารประกอบคำขอ ตัดสำเนาเอกสารแสดงหมายเลขประจำตัว ผู้เสียภาษี และแบบฟอร์มปรับปรุงแบบฟอร์มที่ ๓ ให้ข้อกำหนดชัดเจนยิ่งขึ้น และ ๒. ประเด็นในส่วนที่แก้ไข ร่างประกาศ กสทช. เรื่อง แผนความถี่วิทยุกิจการโทรคมนาคม เคลื่อนที่สากล(International Mobile Telecommunications – IMT) ย่านความถี่ ๑๗๑๐ – ๑๗๘๕/ ๑๘๐๕ – ๑๘๘๐ เมกะเฮิรตซ์ ในเรื่องความเหมาะสมของเงื่อนไขในการใช้งาน ความถี่วิทยุ แก้ไขข้อ ๓.๔ ในกรณีที่ กสทช. กำหนดให้มีการปรับเปลี่ยนการใช้คลื่น ความถี่ในย่านความถี่ตามแผนความถี่วิทยุนี้ เพื่อให้การใช้งานคลื่นความถี่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ผู้ได้รับ จัดสรรคลื่นความถี่ หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ตั้งสถานีวิทยุคมนาคมหรือ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ เครื่องวิทยุคมนาคม ต้องดำเนินการปรับเปลี่ยนการใช้คลื่นความถี่ตามที่ กสทช. กำหนด” เพื่อให้หมายรวมถึงผู้ที่ถือครองหรือใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ที่มีอยู่เดิม ทั้งในกิจการ โทรคมนาคมและกิจการวิทยุคมนาคม ปรับข้อความให้ชัดเจนขึ้น

ส่วนข้อสนเทศ (Information Memorandum) วิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่น ความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่าน ๑๗๑๐ - ๑๗๒๒.๕ MHz/๑๘๐๕ - ๑๘๑๗.๕ MHz และ ๑๗๔๘ - ๑๗๖๐.๕ MHz/๑๘๔๓ - ๑๘๕๕.๕ MHz เพื่อใช้ประกอบการ ประกาศเชิญชวนต่อไป มีรายละเอียด ๗ บท และภาคผนวก ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. ได้ตรวจสอบรายได้ของผู้ประกอบการโทรคมนาคม ตารางแสดงข้อมูลของรายได้ ผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบันว่าสอดคล้องกับรายงานประจำปีหรือไม่ หาก ไม่สอดคล้องอาจจะต้องทบทวนแก้ไขปรับปรุง

กสทช. ประวิทย์ฯ แสดงความเห็นฯ ขอสงวนความเห็นระเบียบวาระนี้

กสทช. ประเสริฐฯ แสดงความเห็นฯ ร่างประกาศ ฯ ในข้อ ๑๐ หมวด ๔ หน้าที่ ๖ ย่อหน้าที่ ๒ “ภายหลังจากครบกำหนดตามวรรคสอง” ให้แก้ไขเป็น “ภายหลังจากครบกำหนดตามวรรคหนึ่ง”

และในส่วนข้อสนทนาศ. เรื่องรายได้ให้มองภาพรวมของอุตสาหกรรมโทรคมนาคม ไม่ต้องแยกผู้ประกอบการโทรคมนาคมแต่ละราย ให้ใช้ข้อมูลโดยรวมเฉลี่ยของทั้งอุตสาหกรรม ในการจัดทำ ARPU (Average revenue per user)

ทั้งนี้ให้สำนักงาน กสทช. โดยคณะอนุกรรมการเตรียมการเกี่ยวกับการอนุญาต ให้ใช้คลื่นความถี่ ๑๘๐๐ MHz และคณะทำงานศึกษาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาต ให้ใช้คลื่นความถี่ ๑๘๐๐ MHz เสนอ (ร่าง) ประกาศฯ ทั้ง ๒ ฉบับ ต่อที่ประชุม กสทช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามกระบวนการ ขั้นตอนของกฎหมายและแนวทาง ปฏิบัติของสำนักงาน กสทช. ต่อไป

มติที่ประชุม

๑. รับทราบผลการรับฟังความคิดเห็นความคิดเห็นสาธารณะ แนวทางการปรับปรุงแก้ไข ร่างประกาศทั้งสองฉบับ ดังนี้

๑.๑ ร่างประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับ กิจการโทรคมนาคม ย่าน ๑๗๑๐ – ๑๗๒๒.๕ MHz/๑๘๐๕ – ๑๘๑๗.๕ MHz และ ๑๗๔๘ – ๑๗๖๐.๕ MHz/๑๘๔๓ – ๑๘๕๕.๕ MHz พ.ศ.

๑.๒ ร่างประกาศ กสทช. เรื่อง แผนความถี่วิทยุกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunications - IMT) ย่านความถี่ ๑๗๑๐-๑๗๘๕/๑๘๐๕-๑๘๘๐ เมกะเฮิรตซ์ (MHz)

๒. มติที่ประชุมเสียงข้างมาก (ประธาน กทค. พันเอก เศรษฐพงษ์ฯ , กสทช. สุทธิพลฯ, กสทช. ประเสริฐฯ และ กสทช. พลเอก สุกิจฯ)

เห็นชอบ ร่าง ประกาศ กสทช. ร่างประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และ วิธีการอนุญาต ให้ใช้คลื่นความถี่ สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่าน ๑๗๑๐ – ๑๗๒๒.๕ MHz/๑๘๐๕ – ๑๘๑๗.๕ MHz และ ๑๗๔๘ – ๑๗๖๐.๕ MHz/๑๘๔๓ – ๑๘๕๕.๕ MHz พ.ศ. และ ร่างประกาศ กสทช. . เรื่อง แผนความถี่วิทยุกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunications - IMT) ย่านความถี่ ๑๗๑๐-๑๗๘๕/๑๘๐๕-๑๘๘๐ เมกะเฮิรตซ์ (MHz)

โดยมอบหมายให้สำนักงาน กสทช. . นำเสนอที่ประชุม กสทช. . พิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาตามขั้นตอน ต่อไป

มติที่ประชุมเสียงข้างน้อย (กสทช. ประวิทย์ฯ)

๓. เห็นชอบในหลักการของโครงสร้าง สรุปรหัสเลขหมาย (Information Memorandum) วิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่าน ๑๗๑๐ - ๑๗๒๒.๕ MHz/ ๑๘๐๕ - ๑๘๑๗.๕ MHz และ ๑๗๔๘ - ๑๗๖๐.๕ MHz/๑๘๔๓ - ๑๘๕๕.๕ MHz โดยให้ปรับปรุงเนื้อหาภายในตามข้อสังเกตของ กทค . เพื่อใช้ประกอบการประกาศเชิญชวนต่อไป

หมายเหตุ

๑. ที่ประชุม กทค . รับรองมติที่ประชุม ระเบียบวาระนี้ ในการประชุม กทค . ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

๒. กสทช. ประวิทย์ฯ ได้มีบันทึกที่ สทช. ๑๐๐๓.๑๐/๕๕๕ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ขอสงวนความเห็นในการประชุม กทค . ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๗ ระเบียบวาระที่ ๔.๑ รายละเอียด ดังนี้

“ผมรับทราบและเห็นชอบ ผลการรับฟังความเห็น สาธารณะฯ แต่ยังไม่อาจให้ความเห็นชอบต่อการปรับปรุงร่างประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ จากการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ได้ โดยมีเหตุผลประกอบ ดังนี้

๑. มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวนมาก ทั้งที่เข้าร่วมเวทีและที่ยื่นหนังสือเข้ามา เห็นตรงกันว่า ขนาดและการจัดชุดคลื่นความถี่ที่จะนำออกประมูลชุดละ ๒x๑๒.๕ MHz อาจไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ และไม่เหมาะสมกับเทคโนโลยี ๔G LTE โดยไม่สามารถใช้ช่องสัญญาณได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าผู้ชนะการประมูลอาจนำคลื่นไปให้บริการในระบบ ๒G ก่อน แต่ด้วยระยะเวลาอนุญาตที่นานถึง ๑๙ ปี ก็อาจทำให้คลื่นความถี่ ๒x๑๒.๕ MHz ไม่ถูกใช้งานถึง ๑๖-๑๗ ปี จึงมิใช่การจัดสรรคลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเป็นประเด็นที่ผมสงวนความเห็นไว้ตั้งแต่ต้นแล้วว่า ปริมาณคลื่นความถี่ที่จะนำมาประมูลนั้น กสทช. ควรดำเนินการตามผลการศึกษาของคณะที่ปรึกษาจาก ITU และความเห็นของคณะทำงานฯ ที่เสนอว่าควรจัดประมูลพร้อมกันในคราวเดียวสำหรับ ทุกช่วงคลื่นความถี่ภายใต้สัญญาสัมปทาน (ทั้งที่สิ้นสุดแล้วและยังไม่สิ้นสุด) และควรต้องพิจารณาขนาดบล็อกของคลื่นตามเทคโนโลยีที่มีการใช้งานจริงในวงการอุตสาหกรรมปัจจุบัน เพื่อให้ใช้งานคลื่นความถี่ได้เต็มประสิทธิภาพ อันเป็นวัตถุประสงค์ข้อแรกของการจัดสรรความถี่ ในครั้งนี้ นอกจากนั้น ผมเห็นด้วยกับประเด็นที่มีการเสนอว่า เมื่อในกติกากการประมูลครั้งนี้มีการกำหนดจำนวนคลื่นความถี่สูงสุดที่ผู้รับใบอนุญาตแต่ละรายมีสิทธิประมูล (Spectrum Cap) ในการประมูลคลื่นย่าน ๙๐๐ MHz ก็ควรกำหนด Spectrum Cap เช่นเดียวกัน

๒. กรณีการปรับแก้เงื่อนไขข้อ ๑๐ (๓) ของร่างประกาศฯ จากเดิมที่กำหนดให้ยกเลิกการประมูลหากมีผู้เข้าร่วมประมูลน้อยกว่าหรือเท่ากับจำนวนชุดคลื่นความถี่ที่นำออกประมูล เป็นการขยายระยะเวลาออกไป ๓๐ วันแล้วแต่เป็นการที่ออกไปนั้น ผมเห็นว่า หาก จะขยายเวลาก็ควรกำหนดให้เป็นการประมูล ในคราวเดียว กับคลื่นย่าน ๙๐๐ MHz ไปเลย โดยมีการจัดชุดคลื่นความถี่ในลักษณะผสมผสานอย่างเหมาะสม และ

ผมไม่เห็นด้วยที่ไม่มีการปรับเพิ่มราคา เนื่องจากราคาตั้งต้นนั้นเป็นราคาที่กำหนดลดลงจากมูลค่าคลื่นที่ ITU ศึกษาไว้ถึง ๓๐% บนฐานที่เชื่อว่าจะมีการแข่งขันในการประมูล ดังนั้นเมื่อชัดเจนว่าจะไม่มีการแข่งขัน ก็ควรต้องปรับราคาให้เท่ากับหรือใกล้เคียงมูลค่าของคลื่นยิ่งขึ้น

๓. ประเด็นราคาขั้นต่ำของการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ มีผู้ให้ความเห็นหลากหลายทิศทาง ทั้งเหมาะสม สูงเกินไป และต่ำเกินไป โดยไม่มีการวิจารณ์ถึงวิธีการคิดมากนัก ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาเรื่องการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสนใจว่าตัวแทนของบริษัท AIS ระบุว่า ราคาขั้นต่ำของไทยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของราคาต่ำที่สุดที่ชนะการประมูลคลื่นย่าน ๑๘๐๐ MHz อยู่ประมาณ ๑๒.๓% ขณะที่ผู้บริโภครู้สึกถึงความไม่มั่นใจต่อผลการ ศึกษาของ ITU และตั้งคำถามว่า ระยะเวลาอนุญาตที่เพิ่มจาก ๑๕ ปี เป็น ๑๙ ปี ได้ถูกนำมาคำนวณมูลค่าคลื่นหรือไม่ ซึ่งเมื่อตรวจสอบรายงานของ ITU ก็พบว่ามีการคิดเพิ่ม ในสัดส่วนที่ไม่สมเหตุผล ผลคือเพิ่ม ราคาเพียง ๑๐% สำหรับเวลาที่เพิ่มขึ้นกว่า ๒๖%

๔. เรื่องความเหมาะสมของระยะเวลาการอนุญาต มีข้อวิจารณ์ที่น่ารับฟังเรื่องความสัมพันธ์กับราคา และผมมีข้อสังเกตอยู่แล้วว่า การพยายามกำหนดให้คลื่นความถี่ ย่านเดียวกันสิ้นสุดเวลาบริการพร้อมกันอาจไม่เกิดขึ้นจริง เนื่องจากมีปัจจัยที่อาจควบคุมไม่ได้ และมีผลด้านลบที่ต้องคำนึงถึงด้วย

๕. ความครอบคลุมโครงข่ายตามที่กำหนดยังไม่ประกันเรื่องการเข้าถึงบริการและเทคโนโลยีของคนส่วนใหญ่ของประเทศ ตัวอย่างแท้จริง อย่างน้อยต้องกำหนดให้คนในเขตเมืองเข้าถึงเทคโนโลยีบนคลื่นนี้

๖. ผู้บริโภครู้สึกขาดหลักประกันว่าจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการจัดสรรคลื่นนี้ และไม่ต้องประสบปัญหาคุณภาพและราคาบริการบนคลื่น ๒๑๐๐ MHz ทั้งยังมีประเด็นผู้บริโภครอคงค้างของบริการเดิมบนคลื่นนี้ ซึ่งผมเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดูแล แม้ว่าไม่ใช่เรื่องที่จะผูกพันกับประกาศนี้ก็ตาม

๓. กสทช. ประวิทย์ฯ ได้มีบันทึกที่ สทช. ๑๐๐๓.๑๐/๕๔๖ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ขอสงวนความเห็น ในการประชุม ก ทค. ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๗ ระเบียบวาระที่ ๔.๑ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายรายงานการประชุม

ประธาน กล่าวขอบคุณคณะกรรมการฯ และกล่าวปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๒๕ น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ส่วนงาน กสทช. ประวิทย์ ลีสถาพรวงศา (โทร. ๓๙๖)

ที่ สทช.๑๐๐๓.๑๐/๕๔๖

วันที่ ๗/ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอสงวนความเห็นในการประชุม กทท. (นัดพิเศษ) ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๗ วาระที่ ๔.๑

เรียน เลขาธิการ กทท. (รสทช. ก่อกิจฯ)

ตามที่มีการประชุม กทท. นัดพิเศษ ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๗ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ และในการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๑ เรื่อง สรุปผลรับฟังความเห็นสาธารณะต่อประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่าน ๑๗๑๐ - ๑๗๒๒.๕ MHz / ๑๘๐๕ - ๑๘๑๗.๕ MHz และ ๑๗๔๘ - ๑๗๖๐.๕ MHz / ๑๘๔๓ - ๑๘๕๕.๕ MHz พ.ศ.... และร่างประกาศ กสทช. เรื่อง แผนความถี่วิทยุกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunications - IMT) ย่านความถี่ ๑๗๑๐ - ๑๗๒๒.๕ MHz / ๑๘๐๕ - ๑๘๑๗.๕ MHz และ ๑๗๔๘ - ๑๗๖๐.๕ MHz / ๑๘๔๓ - ๑๘๕๕.๕ เมกะเฮิรตซ์ (MHz) ผมได้แสดงความเห็นและลงมติแตกต่างจากที่ประชุมเสียงข้างมาก ผมจึงขอสงวนความเห็นของผม เพื่อแนบท้ายรายงานการประชุม กทท. ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๗ ดังนี้

“ผมรับทราบและเห็นชอบผลการรับฟังความเห็นสาธารณะฯ แต่ไม่เห็นชอบการปรับปรุงร่างประกาศ กสทช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน ๑๗๑๐ - ๑๗๒๒.๕ MHz / ๑๘๐๕ - ๑๘๑๗.๕ MHz และ ๑๗๔๘ - ๑๗๖๐.๕ MHz / ๑๘๔๓ - ๑๘๕๕.๕ MHz พ.ศ. ... โดยมีเหตุผล ดังนี้

๑. ในประเด็นเรื่องขนาดของคลื่นความถี่ที่จะให้อนุญาต มีผู้แสดงความคิดเห็นที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑.๑ มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวนมาก ทั้งที่เข้าร่วมเวทีและที่ยื่นหนังสือเข้ามา โดยเฉพาะในส่วนผู้ประกอบการและนักวิชาการ เห็นตรงกันว่า ชุดคลื่นความถี่ที่จะนำออกประมูลชุดละ ๒x๑๒.๕ MHz อาจไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ และไม่เหมาะสมกับเทคโนโลยี ๔G LTE ซึ่งทำให้ไม่สามารถใช้ช่องสัญญาณได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าผู้ชนะการประมูลในครั้งนี้อาจนำคลื่นไปให้บริการในระบบ ๒G ก่อนก็ตาม แต่ด้วยระยะเวลาอนุญาตที่นานถึง ๑๙ ปี อาจทำให้คลื่นความถี่ ๒x๑๒x๒.๕ ไม่ถูกใช้งานถึง ๑๖-๑๗ ปี จึงมีการจัดสรรคลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งประเด็นดังกล่าวผมได้สงวนความเห็นไว้ตั้งแต่ต้นแล้วว่า ปริมาณคลื่นความถี่ที่จะนำมาประมูลนั้น กสทช. ควรดำเนินการตามผลการศึกษาของคณะที่ปรึกษาจาก ITU และความเห็นของคณะทำงานฯ ที่เสนอว่าควรจัดประมูลพร้อมกันในคราวเดียวสำหรับทุกช่วงคลื่นความถี่ภายใต้สัญญาสัมปทาน (ทั้งที่สิ้นสุดแล้วและยังไม่สิ้นสุด) และควรต้องพิจารณาขนาดบล็อกของคลื่นตามเทคโนโลยีที่มีการใช้งานจริงในวงการอุตสาหกรรมปัจจุบัน เพื่อให้ใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพ อันเป็นวัตถุประสงค์ข้อแรกของการจัดสรรความถี่ในครั้งนี้

๑.๒ ในประเด็นการกำหนดจำนวนคลื่นความถี่สูงสุดที่ผู้รับใบอนุญาตแต่ละรายมีสิทธิประมูล (Spectrum Cap) ไม่เกิน ๒x๑๒.๕ MHz ผู้เข้าร่วมการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันในการประมูล ดังนั้นในการประมูลคลื่นย่าน ๙๐๐ MHz ต่อไปนั้น ก็ควรกำหนด Spectrum Cap เช่นเดียวกันกับการประมูลคลื่นย่าน ๑๘๐๐ MHz นี้ ซึ่งเป็นประเด็นที่ผมสงวนความเห็นไว้เช่นกันในการพิจารณาร่างประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน ๙๐๐ MHz

๒. ในประเด็นเกี่ยวกับวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นย่าน ๑๘๐๐ MHz กรณีที่ประชุมอนุกรรมการฯ และ กทค. มีมติปรับแก้เงื่อนไขข้อ ๑๐ (๓) ของร่างประกาศฯ จากเดิมที่กำหนดให้ยกเลิกการประมูลหากมีผู้เข้าร่วมประมูลน้อยกว่าหรือเท่ากับจำนวนชุดคลื่นความถี่ที่นำออกประมูล เป็นการขยายระยะเวลาออกไป ๓๐ วัน แล้วดำเนินการต่อไปนั้น ผมเห็นว่า หากจะขยายเวลาก็ควรกำหนดให้เป็นการประมูลในคราวเดียวกับคลื่นย่าน ๙๐๐ MHz ที่มีกำหนดจัดใกล้เคียงกันอยู่แล้ว โดยมีการจัดชุดคลื่นความถี่ในลักษณะผสมผสานอย่างเหมาะสม และผมไม่เห็นด้วยที่ไม่มีมีการปรับเพิ่มราคา เนื่องจากราคาตั้งต้นนั้นกำหนดขึ้นบนเงื่อนไขว่าจะมีการแข่งขันในการประมูล เนื่องจากทาง ITU กำหนดอัตราคิดลด ๓๐% มาจากสัดส่วนระหว่างราคาขั้นต่ำและราคาชนะการประมูลในอดีต การที่ราคาขั้นต่ำต่างจากราคาชนะประมูลประมาณ ๓๐% ได้นั้นย่อมมาจากการแข่งขันกันเสนอราคาเพิ่มในการประมูล ดังนั้นหากไม่มีการแข่งขันหรือมีผู้เข้าร่วมเท่ากับจำนวนชุดคลื่นแล้ว ย่อมคาดเดาได้ว่าราคาขั้นต่ำจะเท่ากับหรือใกล้เคียงราคาชนะการประมูล การยืนยันไม่ปรับราคาตั้งต้นให้ใกล้เคียงกับมูลค่าคลื่นที่ประเมินไว้ จึงอาจถูกวิจารณ์ได้ว่าจงใจเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการ ซึ่งประเด็นเรื่องการปรับราคาเพิ่มนี้ ตรงกับข้อเสนอของเลขาธิการสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์และตัวแทน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด

๓. ประเด็นราคาขั้นต่ำของการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่มีผู้ให้ความเห็นหลากหลายทิศทาง ทั้งเหมาะสม สูงเกินไป และต่ำเกินไป โดยไม่มีกรณีการพิจารณาถึงวิธีการประเมินมูลค่าคลื่นและการกำหนดราคาขั้นต่ำ แต่มีผู้วิจารณ์ถึงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวว่ามีน้อยเกินไป และการชี้แจงก็ไม่ละเอียดเพียงพอ ทำให้ยากต่อการให้ความเห็น ซึ่งผมเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการที่สำนักงาน กสทช. แจ้งว่า *“โดยปกติเมื่อมีการดำเนินงานศึกษาใดๆ สำนักงาน กสทช. มีหน้าที่ต้องเปิดเผยรายงานศึกษาให้สาธารณชนทราบ”* แต่ตามข้อเท็จจริงแล้ว ในวันรับฟังความคิดเห็น ยังไม่มีการเปิดเผยรายงานของ ITU ต่อสาธารณะแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสนใจว่าตัวแทนของ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส ระบุว่า ราคาขั้นต่ำของไทยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของราคาต่ำที่สุดที่ชนะการประมูลคลื่นย่าน ๑๘๐๐ MHz อยู่ประมาณ ๑๒.๓% โดยอ้างอิงจากข้อมูลการประมูลคลื่นย่าน ๑๘๐๐ MHz ของประเทศต่างๆ ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๘ เป็นต้นมา สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริโภคที่แสดงความไม่มั่นใจต่อผลการประเมินมูลค่าคลื่นของ ITU และตั้งข้อสังเกตว่า ระยะเวลาอนุญาตที่เพิ่มจาก ๑๕ ปี เป็น ๑๙ ปี ได้ถูกนำมาคำนวณมูลค่าคลื่นหรือไม่ ซึ่งเมื่อตรวจสอบรายงานการประเมินมูลค่าคลื่นของทาง ITU ก็พบว่าการประเมินมูลค่าคลื่นย่าน ๑๘๐๐ MHz อาจมีความคลาดเคลื่อนและอาจทำให้รัฐสูญเสียรายได้จริง เนื่องจากในรายงาน ๙๐๐ MHz and ๑๘๐๐ MHz Spectrum Valuation Report (ฉบับสมบูรณ์) ของ ITU ได้ชี้แจงไว้อย่างชัดเจนในส่วนบนสรุปผู้บริหาร (Executive Summary) และอีกหลายส่วนของรายงานว่าได้ตั้งสมมุติฐานการใช้คลื่นของทั้งคลื่นย่าน ๑๘๐๐ และ ๙๐๐ MHz ไว้เพียง ๑๕ ปีเท่านั้น มิใช่ ๑๙ ปี แต่ได้เพิ่มราคาคลื่นย่าน ๑๘๐๐ MHz ขึ้นอีก ๑๐% ภายหลัง ทำให้ราคาประเมินคลื่นย่าน ๑๘๐๐ MHz จากเดิมคำนวณบนฐานระยะเวลาการอนุญาต ๑๕ ปี เท่ากับ ๙ THB/MHz/pop เป็น ๙.๘๙ THB/MHz/pop สำหรับระยะเวลาการอนุญาต ๑๙ ปี ซึ่งวิธีการคำนวณดังกล่าวอาจไม่ถูกต้องนัก เพราะเมื่อมูลค่าคลื่นบนระยะเวลาการอนุญาต ๑๕ ปี เท่ากับ ๙ THB/MHz/pop แล้ว มูลค่าคลื่นโดยเฉลี่ยจะเท่ากับ ๐.๖ THB/MHz/pop ต่อปี เมื่อปรับระยะเวลาการอนุญาตเป็น ๑๙ ปี มูลค่าคลื่นจึงควรอยู่ที่ $0.6 \times 19 = 11.4$ THB/MHz/pop หรือเพิ่มขึ้นประมาณ ๒๗% มิใช่เพิ่มเพียง ๑๐% ส่วนการที่ทาง ITU ชี้แจงในรายงานว่า ๑๐% เป็นอัตราส่วนปัจจุบันสุทธิจากการคิดลดมูลค่าการประกอบการที่เพิ่มขึ้น ๔ ปี มาเป็นมูลค่าปัจจุบัน แต่ทาง ITU ก็มีได้แสดงวิธีการคำนวณอัตราส่วนปัจจุบันสุทธิดังกล่าว นอกจากนี้ การคำนวณระยะเวลาการอนุญาตที่เพิ่มขึ้นด้วยวิธีคิดลดมาเป็นมูลค่าปัจจุบันนั้นอาจไม่ถูกต้องนัก เนื่องจากการให้บริการในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมมีรายจ่ายในด้านการ

ลงทุนขั้นเริ่มต้นในลักษณะเป็นต้นทุนจม (Sunk Cost) ที่สูงและมีระยะเวลาคืนทุนประมาณ ๗-๘ ปี การเพิ่มระยะเวลาอนุญาตจาก ๑๕ เป็น ๑๙ ปี จึงเป็นการเพิ่มระยะเวลาทำกำไรอย่างมหาศาลโดยไม่ต้องลงทุนเพิ่ม

ผู้บริโภคมักมีการแสดงความกังวลว่า ราคาขั้นต่ำอาจจะต่ำเกินไปและทำให้รัฐเสียหายได้ส่วนนี้ไป โดยผู้บริโภครายหนึ่งนำราคาขั้นต่ำไปเปรียบเทียบกับรายได้ที่รัฐเคยได้รับจากสัมปทาน ซึ่งพบว่า บริษัททรู คอร์ปอเรชั่น และบริษัทดีพีซี ที่เป็นผู้ให้บริการเดิมบนคลื่นย่าน ๑๘๐๐ MHz ที่นำมาประมูลนี้ เคยจ่ายค่าสัมปทานให้รัฐถึงปีละ ๔,๑๗๕ ล้านบาท และ ๒,๖๕๔ ล้านบาท ตามลำดับ รวมเป็นเงินกว่า ๖,๘๒๙ ล้านบาทต่อปี ซึ่งสูงกว่าอัตราประมาณ ๑,๒๒๑ ล้านบาทต่อปีที่จะได้จากการประมูลเป็นอย่างมาก ประเด็นดังกล่าวจึงมีมติที่น่าจะนำมาพิจารณาในการประเมินมูลค่าคลื่นและกำหนดราคาตั้งต้นด้วย

๔. ประเด็นเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และเงื่อนไขในการอนุญาต

๔.๑ ในประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของระยะเวลาการอนุญาตนั้น มีเพียงตัวแทนจากบริษัท DTAC เท่านั้นที่เห็นว่าระยะเวลา ๑๙ ปีมีความเหมาะสม โดยมองว่าทำให้เกิดความต่อเนื่องในการลงทุนและการพัฒนาบริการ ในขณะที่ผู้แสดงความเห็นรายอื่นๆ ต่างเห็นตรงกันว่าระยะเวลาการอนุญาตถึง ๑๙ ปีนั้นอาจนานเกินไป ทั้งคุณชัยยุทธ บุญสิงห์ จากสำนักงานนโยบายและวิจัยฯ กระทรวงการคลัง บมจ.กสท.โทรคมนาคม คุณวิภานต์ ลำไย นายโกลม ผิวสะอาด องค์กรผู้บริโภคจากภาคตะวันออก รวมไปถึงมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค โดยมีความเห็นว่าการกำหนดระยะเวลาการอนุญาตมากขึ้นจำเป็นต้องกำหนดมูลค่าคลื่นให้สูงขึ้นด้วย ซึ่งผมเห็นว่าประเด็นดังกล่าวน่ารับฟังเป็นอย่างยิ่ง ส่วนเหตุผลการกำหนดระยะเวลาอนุญาตเป็น ๑๙ ปี เพื่อให้คลื่นความถี่ย่านเดียวกันสิ้นสุดเวลาบริการพร้อมกันนั้น เป็นประเด็นที่ผมตั้งข้อสังเกตมาตลอดว่าอาจไม่เกิดขึ้นจริง หากไม่มีการควบคุมปัจจัยอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือเรื่องระยะเวลาการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน ๑๘๐๐ MHz ส่วนที่เหลือ ซึ่งในปัจจุบันยังคงไม่มีการกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินการแต่อย่างใด อีกทั้งกรณีบริการสิ้นสุดพร้อมกันยังมีผลด้านลบที่ต้องคำนึงถึงด้วย

๔.๒ ในประเด็นเกี่ยวกับความครอบคลุมโครงข่าย มีเพียงบริษัท DTAC และบจ.เรียลฟิวเจอร์/บจ.ทรูมูฟ เท่านั้นที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องกำหนดข้อกำหนดความครอบคลุมโครงข่าย ในขณะที่กระทรวงการคลัง บมจ.กสท. โทรคมนาคม บมจ. ทีโอที คุณวิจารย์ ชันธุจาร จากองค์กรผู้บริโภค ภาคตะวันออก ไม่เห็นด้วยกับการกำหนดความครอบคลุมโครงข่ายไว้เพียง ๔๐% ของประชากรภายใน ๔ ปี และเห็นว่าควรกำหนดความครอบคลุมโครงข่ายเพิ่มขึ้นให้เท่ากับข้อกำหนดความครอบคลุมโครงข่ายของการประมูลคลื่นย่าน ๒.๑ GHz คือเท่ากับ ๘๐% ของประชากร ภายใน ๔ ปี โดยมูลนิธิผู้บริโภค/คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชนด้านสื่อและโทรคมนาคม ยังเสนอเพิ่มอีกว่าควรกำหนดความครอบคลุมโครงข่ายในมิติของพื้นที่ เช่น กำหนดที่ ๘๐% ของพื้นที่เขตเทศบาล หรือเขตเมืองของตัวอำเภอ ภายใน ๔ ปี เป็นต้น

ข้อกำหนดความครอบคลุมโครงข่ายในการประมูลคลื่นย่าน ๑๘๐๐ MHz ที่ ๔๐% ของประชากร ซึ่งแตกต่างจากเงื่อนไขความครอบคลุมโครงข่ายในการประมูลคลื่น ๒๑๐๐ MHz ที่กำหนดไว้ ๘๐% ของประชากร ตั้งอยู่บนฐานคิดที่ว่าบริการใหม่จะเป็นเพียงส่วนเสริม โดยมีบริการ ๓G บนคลื่น ๒๑๐๐ MHz เป็นบริการหลักที่ให้ความครอบคลุมอยู่แล้ว และหลีกเลี่ยงการลงทุนเกินความต้องการ (Over Investment) อย่างไรก็ตาม ผมเห็นว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวม ทั้งการประเมินมูลค่าคลื่นที่ค่อนข้างต่ำ การกำหนดราคาตั้งต้นที่ลดลงมาก และการลดเงื่อนไขความครอบคลุมโครงข่าย ล้วนเป็นข้อกำหนดที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ ซึ่งไม่ใช่เรื่องผิด แต่ก็ส่งผลเป็นการสร้างกำแพงต่อรายใหม่ยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นการส่งเสริมผู้ประกอบการรายเดิมในตลาดเดิมให้แข็งแกร่งขึ้น

ผมยังเห็นว่า ความครอบคลุมโครงข่าย 40% ไม่สามารถประกันเรื่องการเข้าถึงบริการและ เทคโนโลยีของคนส่วนใหญ่ของประเทศ และไม่ตอบโจทย์เรื่องการใช้คลื่นความถี่ย่านนี้อย่างแท้จริง ซึ่งหาก พิจารณาถึงประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวมแล้ว การกำหนดความครอบคลุมโครงข่าย สำหรับเทคโนโลยี ๔G ควรสูงกว่า ๔๐% ของประชากร และเมื่อเป็นเทคโนโลยีสำหรับเมือง อย่างน้อยที่สุด การกำหนดให้ครอบคลุมชุมชนที่มีประชากรหนาแน่นหรือเขตเมืองทั้งหมด ก็น่าจะเป็นการกระจายประโยชน์ ของเทคโนโลยีได้ดีกว่า

ส่วนการอ้างเรื่อง USO นั้นไม่ควรทำ เนื่องจาก USO เป็นเรื่องบริการโทรคมนาคมพื้นฐาน เท่านั้น ไม่ได้รวมโทรศัพท์เคลื่อนที่ ส่วนบริการอินเทอร์เน็ตก็จำกัดความเร็ว จึงไม่ตอบโจทย์การเข้าถึง เทคโนโลยี 3G หรือ 4G แต่อย่างใด

๔.๓ ประเด็นด้านความเหมาะสมของข้อกำหนดในเรื่องมาตรการเพื่อสังคมและคุ้มครอง ผู้บริโภค มีความคิดเห็นของผู้บริโภคทั้งที่แสดงความเห็นทั้งในนามบุคคลและองค์กร ที่เห็นควรกำหนด มาตรการเพื่อสังคมและการคุ้มครองผู้บริโภค ในเรื่องพื้นฐานด้านราคาค่าบริการและคุณภาพบริการ เพื่อให้ การจัดสรรคลื่นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภคอย่างแท้จริง โดยไม่เชื่อมั่นว่าการฝากเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภค ไว้กับการกำกับดูแลภายหลังจะมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีตัวอย่างจากบริการบนคลื่น ๒๑๐๐ MHz ที่ค่าบริการมิได้ ลดลงจริง และความเร็วของบริการข้อมูลก็ไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยี เนื่องจากไม่มีการบังคับเรื่องมาตรฐานขั้นต่ำ ของเทคโนโลยี ๓G ภายใต้ Fair Usage Policy ผมเห็นว่าเรื่องนี้มีความสำคัญและในการจัดสรรคลื่นความถี่ จำเป็นต้องสร้างหลักประกันที่มากกว่าการกำกับดูแลในภายหลัง ขณะเดียวกันก็ต้องเร่งปรับปรุงประสิทธิภาพ การกำกับดูแลด้วย

๕. ประเด็นเรื่องผู้บริโภคคงค้างของบริการเดิมบนคลื่นความถี่ที่จะนำออกประมูล นับเป็น เรื่องสำคัญที่ต้องดูแล แม้ว่าไม่ใช่เรื่องที่จะผูกพันกับประกาศนี้ก็ตาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการนำความเห็นของผมบันทึกแนบท้ายรายงานการประชุม กทค. ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๗ ด้วย จะขอพบพระคุณยิ่ง

(นายประวิทย์ ลีสถาพรวงศ์)

กสทช.

เรียน..... อภท......

เพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

(นายก่องกิจ คำนชัยวิจิตร)
รลทช. ภารกิจโทรคมนาคม
พ.ร.ด.ท.พ

เรียน..... กทค. ๑.....

ดำเนินการต่อไป

พันเอก

(สมมาส สำราญรัตน์)
อภท.
ศ.ร.อ. ๕๗

เรียน ร.วิเศษ + ร.ธนิต

ดำเนินการต่อไป

ว.
ร.ร.๑.๕๗